

PROMÉTHÉE

La Destinée, cette pourvoyeuse des pleurs,
Cette Lamie toujours frémissante de rage,
Me traîna lâchement vers un sombre ri-
vage
Et me clona sur le Caucase des douleurs
Puis elle déchaîna l'implacable souf-
france
Qui, tel un ouragan, s'en vint fondre sur
moi ;
Maintenant, étendu sur mon rocher, je
vois
Me lacérer le sein l'Amour, vautour im-
mense.

ALCAÏOS

(Traduit du grec moderne par
Pierre Baudry)

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ*

(ΤΟ ΝΗΣΙ)

— Μά εγώ δὲ σοῦ λέγω ν' ἀλλάξεις πατρίδα
σοῦ λέγω νὰ γίνεις κοσμοπολίτης. Ποῖός σοῦ εἶπε
νὰ διαλέξεις ἄλλο ἔθνος ;

— Τὸ ἴδιον κάνει. Τὸ ἕνα φέρνει τ' ἄλλο. Ἐγὼ
δὲ θὰ κοιτάσω νὰ βγῶ ἀπὸ τὸ ἔθνος μου, μὲ κου-
ράζει ὁ κόπος αὐτός, ἔπως μὲ κουράζει καὶ τὸ νὰ
ἔχω ἀδιάκοπα τὸ νοῦ μου στὸ ἔθνος μου. Ὅ,τι κα
νὰ γίνει νοιώθω πὼς δὲν ἔχει νὰ βγῶ ἀπὸ τὸ ἔθνος
μου, λοιπὸν τί ἀνάγκη νὰ τὸ συλλογίζομαι ; Ἐγὼ
εἶμαι, καὶ πρέπει ἐγὼ νὰ ἀπλωθῶ ὅσο παίρνει καὶ
δὲ λογαριάζω τὸ ἔθνος μου, παρὰ τὸ πολὺ γιὰ ἔρ-
γανό μου, ἀφοῦ εἶμαι καὶ ἀπακούμι μου. Ἄκου-
μπῶ ἐπάνω του γιὰ νὰ ξεπετάξω τὰ κλαριά μου.
Μ' ἀρέσει νὰ ζῶ μέσα στὸ ἔθνος μου γιὰ τὸν ἑαυτό
μου, καὶ ἀκουμπώντας ἐπάνω του νὰ γίνωμαι πῶς
ἄνθρωπος, δηλαδή κάτι περισσότερο ἢ τελευταίον
ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο.

— Ὅστε ξεχνᾷς καὶ σὺ πὼς εἶσαι Ἕλληνας
καὶ νοιώθεις μονάχα πὼς εἶσαι κάτι ζωντανό, ἴσως
ἄνθρωπος.

*) Ἡ ἀρχὴ στὸν ἀριθ. 355.

χειλιζάνε ὀρθὰ σὰν ἀνυπόμονα στῆθια παρθένας καὶ
τὰ χρυσὰ μελίσιμα κ' οἱ ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων κα-
θίζανε στὴν ἄκρη τῶν χειλιῶν τους καὶ σκύφτανε
καὶ πίνανε καὶ πίνανε. Κ' ἔπειτα σηκώσανε τὸ κε-
φάλι στὸν οὐρανό. Καὶ σκύφτανε πάλι.

Παράξενοι στοχασμοὶ ζυποῦντανε μέσα στὴ Χρυ-
σοῦλα καὶ τὴν κάνανε νὰ νοκινίζει.

— Τί ἔχεις, Χρυσούλα καὶ τρέμεις ; τί ἔχεις ;
— Δὲν ξέρω. Αἰσθάνομαι ἀνατριχίλες. Φεύγομε,
'Ορέστη... Φεύγομε ..

Μιλοῦσε σασιτισμένη καὶ πνιγύτανε.
Σηκωθήκανε κουρασμένοι κ' οἱ δύο καὶ πήραν
τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ. Ὁ Ὀρέστης ἤθελε νὰ μι-
λήσει, νὰ πεῖ τίποτα, ν' ἀλαφρώσει τὴ Χρυσούλα
μὰ δὲν μπορούσε — τί νὰ πεῖ ; τί νὰ πεῖ ; Ὅ,τι
εἶχε νὰ πεῖ, τὸ εἶπε. Ἀνέβαινε, ἀνέβαινε στὴν
κορφή τῆς ζωῆς του κ' ἔφτασε κι ὡς ἔφτασε ἔππεσε
σπρωγμένος ἀπὸ τοὺς φίλους του, ἀπὸ τὰ γέλοια
καὶ τὰ γιουχαϊτὰ τους, σπρωγμένος ἀπὸ τὸν ἴδιον
τὸν ἑαυτό του. Καὶ τώρα κλεῖ τὰ μάτια καὶ το
στόμα καὶ γκρεμίζεται καὶ πέφτει. Καὶ δὲν ται-
ριαζει πιά μὲ λόγια καὶ μ' ἀντίστασες νὰ χαλάσει
τὸν ἄγριο καὶ κατακυλιστὸ ρυθμὸ τοῦ γκρεμοσα-
κισμοῦ. Ἄλλοτε ἔλεγε — εἶτανε τὸ χέρι τῆς Μοίρας

— Καὶ εἴταν δὲν ἔχω συνείδηση τοῦ ἔθνους μου,
πάλι, θέλοντας καὶ μὴ, Ἕλληνας εἶμαι, καὶ ἡ ζωὴ
μου μνήσκει ἐλληνική. Μὰ ἄλλο λέγω. Ἐπι χωρὶς
ν' ἀφήσω τὸ ἔθνος μου μπορῶ νὰ γίνω πῶς ἄνθρω-
πος, ὅτε θὰ μ' ἐμποδίσαι ποτὲ τὸ ἔθνος μου νὰ εἶ-
μαι ἄνθρωπος ἢ νὰ γίνω πῶς ἄνθρωπος, νὰ κάνω
σκέψες αἰώνιες, ἴσως καὶ ἀντεθνικές, ἴσως καὶ δια-
λυτικὲς κάθε κοινωνίας, ἢ νὰ θαυμάζω ξένους πο-
λιτισμοὺς καὶ ξένες πατρίδες.

— Καὶ ἂν μ' αὐτὰ βλάφτεται ἡ πατρίδα σου ;

— Μπορεῖ ἡ ζωὴ μου νὰ βγεῖ χρήσιμη γιὰ τὸ
ἔθνος μου. Ἄν ἔμως βγεῖ καὶ βλαβερὴ δὲ φταίω
ἐγώ. Μὰ πιστεύω πὼς δὲν μπορῶ νὰ βλάψω τὸ
ἔθνος μου, ὅσο ἔχω συνείδησή του καὶ θέλω νὰ
μείνω Ἕλληνας. Ὅσο εἶμαι τέτοιος, ὅλες οἱ σκέ-
ψες μου ὑποτάσσονται σὲ κάποια πειθαρχία.

— Ἐγὼ δὲν καταλαβαίνω πὼς μπορεῖ κανεὶς
νὰ γίνεσαι πῶς τέλειος ἄνθρωπος ὅσο μνήσκει καλ-
λημένος σ' ἕνα ἔθνος.

— Καὶ γὼ λέγω πὼς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄν-
θρωπος ὅποιος ξεχνᾷ τὴν καταγωγή του, ὅποιος δὲν
ἀναγνωρίζει τοὺς δεσμοὺς του καὶ ὅποιος δὲν εἶναι
περήφανος γιὰ τὸ δικό του τὸν πολιτισμὸ πὺ εἶναι
ὁ ἑαυτός τους ἔθλος. Κάθε συνείδηση κάνει τὸν ἄν-
θρωπο πῶς ἄνθρωπος γι' αὐτὸ μ' ἀρέσει νὰ θυμᾶται
ὁ καθένας ἀπὸ τοῦ βγῆκε, τοῦ μεγάλωσε, ποιά τρι-
γυριστὰ τὸν ἔξωσε καὶ τὸν ἀνάθεψε μ' ἀρέσει νὰ
διακρίνει κανεὶς τοὺς δεσμοὺς του καὶ νὰ τοὺς παρα-
δέχεται χωρὶς γρίνιες· αὐτὸ θὰ πεῖ ἐλευτεριά καὶ
ἀνθρωπιά.

— Μὰ πὼς μπορεῖ ὁ πατριώτης νὰ εἶναι ἄν-
θρωπος τέλειος ἀφοῦ τίς ἄλλες πατρίδες τίς ἔχει
γιὰ χειρότερες ἀπὸ τὴ δική του.

— Ἄλλοίμονο ἂν κάθε ἄνθρωπος εἶχε ὅλες τίς
πατρίδες ἴσα μὲ τὴ δική του. Πήραμε πὼς ὅλες
μοιάζουν μὲ τὴ δική του εἶναι πῶς γλυκεῖα καὶ πλου-
σιώτερη. Μὰ κάτι παραπάνω πρέπει νὰ σοῦ πῶ.
Πιστεύω πὼς μόνο ἐκεῖνος πὺ νοιώθει τὸ δικό του
ἔθνος μ' ἀρέσει νὰ νοιώσει καλὰ καὶ τῶν ἄλλων τίς
πατρίδες. Ἀπὸ τοὺς ξένους μ' ἀρέσουν ὅσοι νοιώ-
θουν πὼς ἔλα τὰ ἔθνη μοιάζουν ἀναμεταξύ τους,
κρατοῦν ὡς ἴσος τὴν ἐθνική τους τὴν ψυχὴ, καὶ τὸ
ξέρουν. Ὅσο καὶ νὰ μᾶς εἶναι ἀληθινὰ ἀδιάφορη
καὶ γνωστὴ ἡ αἰσθησις τῆς πατρίδας, μέσον του
ὅμως μποροῦμε καὶ καταλαβαίνουμε τὰ ἔθνη, καὶ
ἀπὸ τὰ ἔθνη τὸν ἄνθρωπο. Ἐτσι ἔνωσὲ τὸν κοσμο-
πολιτισμὸ ἐγώ. Μονομῆς δὲν μπορῶ, ὅπως εἶμαι

καμωμένος, νὰ φτάσω στὴν ἔννοια τῆς ἀνθρωπότη-
τας, χρειάζονται στάδια πολλὰ στὸ μεταξύ. Πρῶτα
πρέπει νὰ νοιώσω τὸν ἑαυτό μου ὅπως ὅπως, μάλιστα
τὸν ἀναλύσω καλὰ θὰ νοιώσω βαθύτερα καὶ τὸ ἔθνος
μου, ἀπὸ τὸ ἔθνος μου φτάνω στὰ ἄλλα ἔθνη, ἔπειτα
ξαναγυρίζω στὸν ἑαυτό μου καὶ βλέπω τὴν ἀνθρω-
πότητα. Ὅσοι λὲν πὼς εἶναι κοσμοπολίτες καὶ δὲν
περνοῦν ἀπ' ὅλ' αὐτὰ τὰ στάδια, πολὺ λαφρεῖα τὸ
παίρνουν τὸ ζήτημα καὶ δὲν μπορεῖ νὰ νοιώθουν
τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐπειδὴ γενικεύουν φαντάζονται
πὼς νοιώθουν κάτι, μὰ εἶναι τόσο εὐκολο νὰ γενι-
κεύει κανεὶς τὸ λογικὸ μᾶς συνήθως δὲν κάνει καὶ
τίποτε ἄλλο. Μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ κουρασμένοι ἀπὸ
κάθε σκέψη καὶ πράξη, καὶ ἀπὸ τεμπελιὰ γίνονται
ἀδιάφοροι καὶ λέγονται κοσμοπολίτες.

— Ἀρχίζου νὰ μ' ἀρέσουν οἱ πατρίδες ὅπως
μου τίς ἐξηγεῖς, γιατί φαντάζομαι πὼς καὶ οἱ ἀρ-
χαῖοι Ἕλληνες ἔτσι ἐνοιοῦσαν τὴν πατρίδα τους, ἂν
καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς τοὺς ἔλεγαν βαρβάρους.

— Οἱ Ἕλληνες πάντα ἔτσι ἐνοιοῦσαν τὴν πα-
τρίδα καὶ τὸν κοσμοπολιτισμὸ. Ὁ Ἕλληνισμὸς ἀφ' ὅ-
του φανερώθηκε στὸν κόσμῳ δὲ γυρεύει νὰ φτεῖσσει
στενοκέφαλα ἐθνικὰ ἔργα παρὰ ἔργα ἀνθρώπινα,
ἀλλὰ γιὰ νὰ τὰ καταφέρει στερεώνεται πρῶτα καλὰ
μέσα στὴν πατρίδα του. Καὶ ἐνομᾶζει τοὺς ἄλλους
λαοὺς βαρβάρους μονάχα γιὰ νὰ μὴν τοὺς μιμηθεῖ
πέρα πολὺ καὶ χάσει τὴν πρωτοτυπία του μᾶς μὲ
τὴν περηφάνεια του γιὰ τὴ δική του τὴν ψυχὴ, γιὰ
τὸν πολιτισμὸ του, ἀφοῦ αὐτὸς ὁ πολιτισμὸς του
ἴσα ἴσα εἶναι ἡ δύναμη πὺ δημιουργεῖ ἔργα ἀνθρώ-
πινα.

— Ὅστε καλὸ εἶναι νὰ πολεμοῦμε Τούρκους
καὶ Βουργάρους ;

— Καὶ Φράγκους. Ἡμεῖς ποτὲ δὲ θελήσαμε νὰ
πνιξοῦμε ἄλλα ἔθνη. Αὐτὰ ἔμως τὰ ἔθνη πὺ πο-
λεμοῦν νὰ μᾶς καταπιῶν τὰ μαχόμεστε, καὶ μ' ἔλο
τὸ δικίον μας. Τὴν ὥρα τούτη πὺ σοῦ μιλοῦ εἶμα-
στε, μετὶ οἱ Ἕλληνες, τυραννισμένοι γιὰ τὸ ἔθνος
μας βρισκόμεθα σὲ κίνδυνον. Πρέπει νὰ ξεφορτωθῶμε
τὸ βᾶρος αὐτὸ καὶ μόνο ἀφοῦ τὸ ξεφορτωθῶμε θὰ
μπορέσομε νὰ ἀπλωθῶμε ἐλευτέρα, νὰ φροντίω-
σομε, νὰ πλάσομε κάτι δικό μας, καὶ ἀνθρώπινο.
Ὅσο δὲν τὸ βγάζομε τὸ βᾶρος αὐτὸ ἀποπάνω μας
τίποτε καλὸ δὲ γίνεται νὰ καταφέρουμε. Ὅσο οἱ
γύρω μας ἄνθρωποι εἶναι στενοχωρημένοι, κακο-
μοιριασμένοι, ταραγμένοι καὶ δὲν ξέρουν τί θέλουν

— Τί ἀηδεῖς ! τί ἀηδεῖς !
Ξανάπανε κ' οἱ δύο καὶ φύγανε ἀνατριχιά-
ζοντας.

Φύγανε καὶ τρέχανε σὰ νὰ τοὺς κυνηγοῦσε κα-
νεὶς. Κάποικ δύναμη πᾶ τοῦ δύναμη ἔστρεκεν ἀπο-
πάνω τους καὶ τοὺς φώναζε καὶ τοὺς κυνηγοῦσε καὶ
τοὺς ἐδίωχνε. Καὶ φύγανε τραυχημένοι, ἀνήμποροι,
τσακισμένοι στὸ ἄγγιγμα τῶν χειρῶν τῆς.

Ἀντιλαλοῦσι μέσα στ' αὐτὰ τους ἡ βουὴ ἔλου
τοῦ δάσους, πὺ μούγγριζε τῶρα ἰρωτοδακρμένο ἀπὸ
τὸ ἀεράκι τοῦ δειλινοῦ.

— Φεύγομε ! φύγομε, Ὀρέστη φοβοῦμαι !

Ἐνα θροητό, ἕνα μορμουρητό σὰν ἀπόμακρο ἀ-
νάσασμα μιᾶς θάλασσας ἀλαφρηνῆς ἔδωγανε μέσ'
ἀπὸ τὰ δέντρα, ἀπάνω ἀπὸ τὸν ποταμό, πῆρ' ἀπὸ
τίς κρυμμένες λαγκαδιὰς—δὲν εἶτανε ἡ θάλασσα. Ἡ
θάλασσα εἶτανε μακριὰ—θᾶσανε μελίσιμα καὶ τζι-
τζίκικα καὶ μουγγανητὰ βωδιῶν καὶ κουδουνητὰ προ-
βάτων κι ἀνακνοητὰ βελθιὰ τῆς γῆς καὶ σπᾶσματα
λουλουδιῶν πὺ δὲν μπορούσε νὰ βσταῖξουν ἀπὸ
τὴν γύρη τὴ πολλή, τὴν ἀνυπόμονη, τὴ ζεστή—
δὲν μπορούσε νὰ βσταῖξουνε πιά.

«Μᾶτερ οὔτε δύναμαι, κρέκων τὸν ἴστον

πὺ τὸν ἐσπρωξε. Καὶ τῶρα χυμογελά γιὰ τὰ με-
γάλα του λόγια καὶ γιὰ τὴν ἀγλή τὴν ὑπερφυσική
πὺ θέλησε νὰ δώσει στὸ φυσικώτατο αὐτὸ ζετύ-
λιγμα τοῦ ἀπειθάρχητου ὀργανισμοῦ του. Κῦταξε
κατὰματα τὴ Μοίρα κ' εἶδε πὼς εἶτανε ὁ ἴδιος ὁ
ἀπατός του.

Πηγαίνανε χλωμοὶ κ' οἱ δύο κι ἀμίλητοι.
Ἐάφνου σ' ἕνα γύρισμα τῆς δεντροστοιχίας, ἡ
Χρυσούλα κάτι εἶδε καὶ τρέμαξε καὶ πιάστηκε δυ-
ντὰ ἀπὸ τὸ μπράτσο τοῦ Ὀρέστη.

— Τί ἀηδεῖς ! τί ἀηδεῖς ! εἶπε κ' ὁ Ὀρέστης
κυτάζοντας.

Δυὸ ἰργάτες ξαπλωμένοι κοιμόντανε σφιχταγκα-
λιαστά. Δυὸ μεγάλες μποτιλίες ἀδειανὲς εἶχανε κυ-
λιστεῖ ἀπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους ἡ μιὰ δίπλα
στὴν ἄλλη, ἀδερρωμένες. Γύρω τριγύρω ἐφημερίδες
λαδωμένες καὶ ξεροκόμματα ψωμί. Τὰ ρούχα τους
εἶσανε ξεσκισμένα κι ἀκαθαρὰ, τὰ παπούτσια τους
χοντρά καὶ τρύπια καὶ τὰ μάγουλά τους εἶσανε
σκαιμένα ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια καὶ τὸ ποτό. Κι ἀγ-
καλιασμένοι ἀπάνω στὰ χόρτα ροχαλίζανε, ἐνῶ οἱ
μύγες τοῦ καλοκαιριοῦ μπαινοβγαίνανε στὶς μύτες
τους καὶ στὰ λαδωμένα μουστάκια τους, καλοθε-
μένες.

καί βαλτόνουν καί πελαγόνουν, πῶς ἐγὼ νὰ εἶμαι ἡσυχος, πῶς νὰ δημιουργήσω τέχνη, ἀφοῦ δὲν εἶναι τέχνη γύρω μου; Ἄν τώρα χρειαζόταν τέχνη, θὰ ἦταν. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ πολεμήσουμε κείνους ποὺ μᾶς ἐπιβουλεύονται εἴτε μὲ τὰ δπλα τους εἴτε μὲ τὸν παραγινόμενο πολιτισμὸ τους. Ὁ πόλεμος θὰ μᾶς κάνει πιὸ ἀνθρώπους, θὰ μᾶς λυτρώσει καί ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς καί ἀπὸ τὸν ξεπεσμό. Ἡ εἰρήνη μᾶς χαλαρώνει καί βαλτόνουμε κάθε μέρα περισσότερο σὲ μιὰ σαπισμένη λιμνοθάλασσα.

— Τοὺς ἀγαπᾶς τοὺς Ἕλληνας.

— Τοὺς ἀγαπῶ, ἢ δὲν τοὺς ἀγαπῶ; Δὲν ξέρω.

Ἄπ' ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς αὐτοὺς μονάχα ἀγαπῶ, κάποτε μὲ πάθος, κάποτε ψυχρά. Ἄλλοτε πάλι τοὺς μισῶ γιατί δὲν εἶναι τώρα ἀξιοί γιὰ καλύτερα ἔργα. Ἀλλὰ καί τὸ μῖσος αὐτὸ εἶναι ἀγάπη.

— Δὲν ἀξίζει νὰ τοὺς ἀγαπᾶς. Ἄν ἦταν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας, μάλιστα. Μὰ ἐμᾶς, δὲ βλέπεις οἱ ξένοι πῶς μᾶς μισοῦν καί πῶς μᾶς κοροϊδεύουν;

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΔΑΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(Ἀπὸ τῆς «Ἀκρογιαλῆς» τοῦ Whitman)

Χαῖδι, χαῖδι, χαῖδι!

Σιμὰ στὸ κύμα γαληνὸ χαϊδεύεται ἓνα ἄλλο, καί πάλι ἓνα ἄλλο ἀκολουθεῖ, ἀγκαλιάζοντας, χαϊδεύοντας, μὰ μένα ἢ ἀγάπη μου δὲ μὲ χαϊδεύει, ἐμένα—

Χαμηλὰ κρέμεται τὸ φεγγάρι— κ' ἐπρόβαλεν ἀργά. ὦ, εἶναι ἀργόπορο— ὦ, στοχάζομαι πῶς βάρυνη, πῶς βάρυνη ἀπ' ἀγάπη, ἀπ' ἀγάπη, ὦ, τρελλὰ ἢ θάλασσα σπρώχνει τὴ γῆ μὲ ἀγάπη, μὲ ἀγάπη.

ὦ νύχτα! Δὲ βλέπω τὴν ἀγάπη μου νὰ φτερουγίζει ἐκεῖ κάτω ἀνάμεσα στὰ κύματα;

Καί τ' εἶναι τάχα τὸ μικρὸ μαυράδι ποὺ μαυρολογεῖ μέσα στὸ ἄσπρο;

Δυνατὰ! Δυνατὰ! Δυνατὰ!

Δυνατὰ σὲ κράζω, ἀγάπη μου!

Ψηλὰ καί καθαρὰ τοξεύω τὴ φωνή μου πάνου ἀπὸ τὸ κύμα!

ὦ, πὲς μου ξέρεις ποῖός εἶν' ἐδῶ; ποῖός εἶν' ἐδῶ;

ὦ, ναί, θὰ ξέρεις, θὰν τὸ ξέρεις ποῖός εἶμαι, ἀγάπη μου.

Χαμηλὰ κρεμάμενο φεγγάρι!

Τί εἶναι ἢ μαυριδερὴ κηλίδα μέσα στὸ ἀχεροκίτρινό σου;

ὦ, εἶναι ἢ μορφή, ἢ μορφή ἀπὸ τὸ ταίρι μου!

ὦ φεγγάρι, μὴν τὸ κρατήσεις μακριά μου περισσότερο καιρὸ.

Γῆ! ὦ γῆ! ὦ γῆ!

Ὅθε κι ἂν γυρίσω, πιστεύω, ὦ ναί, πῶς θὰ μοῦ δώσεις πάλι

τὸ ταίρι μου, φτάνει νὰ θέλεις μόνο.

Τί τὸ πιστεύω πῶς θαμπὰ τὸ βλέπω ὅθε κι ἂν ἰδῶ.

ὦ ἀστέρια ποὺ ἀνατέλετε!

Ἴσως ἐκείνη ποὺ ἀγαπῶ κι ἀναζητῶ θενὴ ἀνατελεῖ με κάπιο ἀπὸ τὰ σᾶς.

ὦ λαρύγγι, ὦ τρέμουλο λαρύγγι!

Ἦχησε καθαρότερα μέσα στὴν ἀτμοσφαῖρα, διαπέρασε τὰ δάση καί τὴ γῆ—

Τί κάπου ἀκρουμαζόμενη θὰ εἶναι γιὰ νὰ σ' ἀκούσει ἐκείνη ποὺ ἀγαπῶ.

Ἄδειαστεῖτε τραγοῦδι!

ἔρημα ἐδῶ— νυχτερινὰ τραγοῦδι!

Τραγοῦδι ἀγάπης ἔρημη! Τραγοῦδι τοῦ θανάτου!

Τραγοῦδι κάτω ἀπὸ τὸ ἀργόπορο τὸ κίτρινο καί τὸ λεῖψ φεγγάρι.

ὦ κάτω ἀπὸ τὸ φεγγάρι τοῦτο,

ποὺ πέφτει πίσω ἀπὸ τὴ θάλασσα!

ὦ ἀπελπισμένα καί τολμηρὰ τραγοῦδι!

Μὰ σιγά! Χαμηλώστε!

Ἄλαφριά! Κι ἄς μου μωρμυρίσω μόλις—

Καί σὺ ἀκαρτέρη μιὰ στιγμὴ, βρχνουθόρυθη θάλασσα—

Τί κάπου θερρῶ πῶς ἀκουσα τὸ ταίρι μου

νὰ μοῦ ἀποκρίνεται,

τόσο λιπόθυμα— πρέπει νὰ γαληνέψω, νὰ σωπάσω γιὰ ν' ἀκούσω—

μὰ ὄχι τέλεια, τί μπορεῖ ἀμέσως νὰ μὴν ἔρθει— κείνη ποὺ ἀναζητῶ.

Ἔλα, ἀγάπη μου!

Ἐδῶ 'μαι, ἐδῶ!

Μὲ τοῦτον τὸ μακρὸμένο μοναχικὸν ἠχό, ἀναγγέλω τὸν ἐκούτο μου σὲ σένα—

Τοῦτο τὸ εὐγενικὸ κάλεσμα εἶναι γιὰ σένα, ἀγάπη μου,

γιὰ σένα!

Μὴ μπεις στὰ βρόγια ἄλλοτε!

ὦ εἶν' τὸ φύσημα τοῦ ἀγέρα— δὲν εἶναι ἢ φωνή μου—

Αὐτὸ εἶναι τὸ φτερούγισμα, τὸ φτερούγισμα τοῦ ἀφροῦ,

κ' εἶναι οἱ ἦσχοι ἀπὸ τὰ φύλλα—

ὦ σκοτάδια! ὦ μάταια!

Κ' εἶμαι τόσο ἄρρωστος, καί τόσο εἶμαι θλιμένος.

ὦ σταράτο κλώνι τούρκου πλάι στὸ φεγγάρι, ποὺ πέφτει

μέσα στὴ θάλασσα!

ὦ τρεμουλιαστὸ ἀντιφέγγισμα μέσα στὴ θάλασσα!

ὦ λαρύγγι! ὦ χτυποκάρδι τῆς καρδιάς!

ὦ σύμπαν— κ' ἐγὼ τραγουδῶ μάταια, μάταια ἐλγνύχτα!

Ἄκόμα μουρμουρίζω, μουρμουρίζω ἀκόμα!

ὦ μουρμουρητὰ— σεις τὰ ἴδια μὲ κάνετε νὰ τραγουδῶ.

Καί δὲν ἤξερω τὸ γιατί.

ὦ περασμένα! ὦ ζωὴ! ὦ τραγοῦδι χαρᾶς!

Στὸν ἀγέρα, στὰ δάση— ἀπάνω ἀπὸ τοὺς κάμπους— ἄγαπημένα! ἄγαπημένα! ἀγαπημένα! ἀγαπημένα!

Μὰ ἢ ἀγάπη μου ποτὲ πλέον, ποτὲ πλέον μαζί μου!

Ποτὲ πλέον ἐμεῖς τὰ δυὸ μαζί!

ΣΥΝΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

— ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (μὲ εἰκόνες τοῦ κ. Ν. Λύτρα).

— Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ (μὲ εἰκόνες τῆς Κας Σοφίας Λασκαρίδη).

Τυπώθηκε στὴ Λόντρα, σὲ διαλεχτὸ χαρτί καί εἶναι καλλιτεχνικὰ δεμένο.

Πουλιέται στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς «Ἐστίας» δρ. 3, 50.

Πόσω δάμεισα παιδὸς βραδύναν δὲ Ἄφροδίταν.

— Χρυσούλα! ἀκουσε!

Φώναξε ὁ Ὀρέστης περίφοβα ἀπλώνοντας τὰ χέρια του πίσω στὴ βουή καί τὸ θροητὸ ποὺ ἔκανε σὺδεντρο καί σὺψυχο τὸ δάσος.

— Ἀκουσε! ὄλα ζοῦνε. Δὲ φοβάσαι; Δὲ λυπάσαι τὴ ζωὴ μας ποὺ πέρασε χαμένη; Ἀκουσε.. Ἄν σκύψω χάμω στὴ γῆ, θ' ἀκούσαμε τὰ σκουλίκια πῶς σέρνουνται καί φιλιθύνται, θ' ἀκούσαμε τὰ μπουμπούκια τὰ ρόδα ποὺ σκούνε ν' ἀνοίγουνε καί πέρα μακριὰ θ' ἀκούσαμε νὰ πετιέται ἀπὸ χιλιάδες κρεβάτια τὸ τρίξιμο ποὺ κάνουν τὰ ἀγουρα βυζιά τῶν παρθένων, τὴ νύχτα ὅταν ὠριμάζουν. Φοβοῦμαι!.. Ὅλα ζοῦνε.. Δὲ φοβάσαι, σὺ, Χρυσούλα, δὲ φοβάσαι;

Κ' ἢ Χρυσούλα ἀνατρίχιαζε.

— Φεύγομε! φεύγομε!

Πόσω εἶχε χλωμιάσει κ' ἐξαντληθεῖ! Τὰ χέρια της εἶχαν γίνε μιὰ γραμμὴ ὠχρότατη— ἓνα σκίσιμο ποὺ δὲ βγάξει αἷμα. Τὰ χέρια της τὰ τρυποῦσε τὸ εἶδος σὰ νᾶτανε καμωμένα ἀπὸ διάφανο

σεντέφι. Φοροῦσε μαδιὰ φορέματα καλοκαιρινὰ κ' ἓνα καπελο πλατύγυρο μὲ φαρδιὰς γύρω μαδιὰς ταντέλες καί περπατοῦσε, κουνώντας ἀνάερα τὸ κορμί της κ' ἢ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου πιανότανε μὴν τύχει μιὰ στιγμὴ καί σπάσει: καί γίνε χίλια κομμάτια σκοντάφτοντας σὲ κανένα τοῦ δρόμου πετραδάκι.

— Κρυνέεις, τῆς ἔλεγε τώρα ὁ Ὀρέστης κυττάζοντας τὴν ἀνῆσυχος..

— Ναί.. ναί.

— Νὰ σοῦ ρῆξω τὸ πανωφόρι σου;

— Ναί..

Καί σωπάσκανε πάλι. Ἡ Χρυσούλα ἔσφιγγε τὰ χέρια της, σὰ νὰ ποιοῦσε καί δὲν ἤθελε νὰ τὸ πᾶ κ' ἔσκυφε κάτω τὸ κεφάλι σὰ νὰ μὴν εἶχε πιά ὁ λεπτότατος λαίμος της τὴ δύναμη νὰ τὸ ἀναβαστάζη.

Κι ὁ Ὀρέστης δίπλα της προσπαθοῦσε ν' ἀλλοσοδέση τὸν πυρετὸ του.

Γιατί νὰ πᾶνε στὴν ἐξοχὴ νὰ δοῦνε δάση καί βουνα; γιατί; Ἄνω-κάτω γίνηκε πάλι ἢ ψυχὴ του.. Μιὰ παράξενη πίκρα ἀτσαλόνηγυ καρφώθηκε ἀπάνω στὴν καρδιά του, θρηνηλογώντας τῆς μυρολοῖτικὰ τὸν ἀναπόφευγο ἔρχομὸ τοῦ θανάτου. Ποτὲ

ἢ ζωὴ δὲν τοῦ εἶναι τόσο ζεστή. Καί ποτὲ τὰ χέρια του τόσο ἀδύνατα νὰ τὴν ἀδράξουνε καί νὰ τὴ χαροῦνε..

— Εἶδες, Χρυσούλα, εἶδες; Πᾶει πιά.. Ἡ ψυχὴ μας ξενιτισμένη ἀπὸ τὴς μαρτυρῆτικες ἐλπίδες τῆς αἰώνιας ζωῆς δὲν μπορεῖ πιά ἀντρίκια ν' ἀντικρύσει τὸν ἥλιο καί τὰ σπαρτὰ καί νὰ τὰ χαρεῖ γιατί πίσω καί μπροστὰ καί γύρω της ὄλο καί καθεμέρι σμίγεται καί στενεύει ὁ μαῦρος κύκλος τοῦ αἰώνιου Γκρεμοῦ. Ἐγὼ ὅσο κι ἂν φωνάζω κι ἂν δοξολογῶ τὴ ζωὴ καί τὴ ἄρση καί τὴ χαρὰ, νοιώθω πάντα στὰ ἔγνια τῶν ἀγίων τοῦ εἶναι μου τὸ σπαρταχτικὸ τίνχημα τῆς ἀγανάκτησης καί τῆς ὀδύνης μιὰς ψυχῆς δύσμοιρης ποὺ δὲν μπορεῖ ποτὲ τῆς νὰ πρηγορηθεῖ πῶς θάρθει μέρα νὰ μὴ χαίρεται πιά τὸ φῶς καί τὴ ζεστοκρέβατη ζωὴ..

Κι ὄλα τᾶλλα τὰ φαινόμενα τῆς ἐπιπόλαιης ζωῆς ποὺ πηγαίνουν κ' ἔρχονται καί πλένε στὴν ἐπιφάνεια τῆς ὑπαρξῆς, παίρνουν γιὰ μὲ τὴ μάσκα τοῦ ἀσίμαντου καί κωμικοῦ. Εἶναι σὰ νὰ σ' ἔχουν καταδικασμένο σὲ θάνατο, καί σκέφτεσαι τὴν παρὰ μὴν τῆς κατατόμησης, μὲ ἀγωνία γιὰ τὸ χρώμα τῆς γραβάτας ποὺ θὰ βάλῃς!..

Προσπάθησε νὰ γελάση μὰ δὲν τὸ κατόρθωσε.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,"

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10

Για το Εξωτερικό δρ. χρ. 12 1/2

Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τριμηνες (3 δρ. την τριμηνία) συνδρομές.

Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ή δε στείλει μπροστά τη συνδρομή του.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

Τα περασμένα φύλλα του Νουμά πουλιούνται στο γραφείο μας στη διπλή τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κιάκια (Σύνταγμα, 'Ομόνοια 'Εθν. Τράπεζα 'Υπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχόδρομου ('Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός υπόγειου Σιδηρόδρομου 'Ομόνοια), στο κιάκι Γιαννοπούλου (Χαυτεία), στα βιβλιοπωλεία 'Εστίας Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στη Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πρακτορεία των 'Εφημερίδων, στον Πύργο στο βιβλιοπωλείο του κ. Κ. Βαρουξή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Διαλύεται ή όχι; — Τί θα πούν — 'Ο πολύτιμος καιρός μας! — Το φινάλε.

* ΔΥΟ διάδοδες κυκλοφορούν τούτες τις μέρες. Πώς διαλύεται ο Στρ. Σύνδεσμος και πώς δε διαλύεται. Ποιά από τις δυο είναι αληθινή, δεν ξέρουμε. Τουτό μόνο ξέρουμε πως η πρώτη διάδοση θα βγήκε από κείνους που χουνε συφέρο να διαλυθεί ο Σύνδεσμος, και η δεύτερη από κείνους που χουνε συφέρο να μη διαλυθεί.

Γιατί όπως όλα στον τόπο μας, έτσι κι ο Στρ. Σύνδεσμος σιγά σιγά δεν μπορούσε παρά να ξεπέσει σε ζήτημα προσωπικό για νάν το μεταχειριστεί ο ένας κι ο άλλος ανάλογα με τις ιδιαίτερες δουλίτσες του. 'Υπάρχουν σήμερα πολλοί τριγύρω μας που στρέγουν και βλογούνε τη σημερινή κατάσταση για να κερδίσουν τον πόντο τους και υπάρχουν κι άλλοι που λαχταρούν να ξαναγυρίσουν τα πράματα στην πρώτη τους, την παλιά κατάσταση, για να ξαναρχίσουνε να κολασταίνουν, καθώς πρώτα.

Κι ανάμεσα στα δυο αυτά συφεροντολογικά στρατόπεδα στέκεται ο μεγάλος ο κηφίνας, ο Λαός, που, έτσι άμορφωτος κι αλώφωτος καθώς είναι, χάρητι ανεξέταστα ό,τι του δόσουνε και ξεμουρλαίνεται σήμερα με τούτη τη γνώμη, για να ξεμουρλαθεί αύριο με την αντίθετη.

Μόνο μια Κοινή Γνώμη, μορφωμένη και φωτισμένη, θα μας εδειχνε σήμερα το δρόμο που μας συφέρενε να κολουθήσουμε. Μα ποιός φρόντισε ποτέ να μορφώσει στον τόπο μας μιιά τέτια Κοινή Γνώμη; Που τους συφέρενε;

*

ΩΣΤΟΣΟ, ή ρωτάτε και τη δική μας τη γνώμη, πρέπει να ζήσει ακόμα για λίγο καιρό ο περίφημος αυτός «Σύνδεσμος», και μ' όλην άκμα τα ψεγάδια που μπορεί να έχει.

Και πρέπει να ζήσει, όχι μονάχα γιατί τίποτα ακόμα σημαντικό δεν έγινε στον τόπο μας που να δικαιολογήσει την ψευτοπανάσταση που κάμαμε, μα και για έναν άλλο σημαντικότερο λόγο που αναφέρνεται χμεσώτερη στο στρατό. Δηλ. ή δικλυσή: σήμερα ή Σύνδεσμος, θάχει το δικαίωμα να πει ή καθένας πως; άλλο λόγο δεν είχε ή λεγόμενη επανάσταση του περασμένου Τριμηνητή προά να διώξει τους Πρίγκηπες από το στρατό και να μας σκαρώσει έφτά καινούριους στρατηγούς.

Και τότε, είλοίμονο, το «'Ανάγκη ειλικρινείας» θάρχη νήσει να συγκακούγεται στους δρόμους και να ζητοπίσει το «Πάρε πόδι!»

*

Η ΙΔΕΑ της 'Εθνοσυνέλευσης δε φαίνεται να ναυάγησε ολοσπίλου. 'Ακόμα συζητιέται στον τόπο κι ακόμα, λένε, υπάρχουν ελπίδες νάν τη δούμε και καλύτερη γρήγορα. Το περίεργο είναι και τούτο: πως πολλοί ενώ από τη μιιά μεριά τη θέλουν την 'Εθνοσυνέλευση, από την άλλη φοβούνται πως θα χάσουμε πολύτιμο καιρό με δούτηνε, σήμερα μάλλον που και δευτερόλεπτο δεν πρέπει να φέρνουμε να χάνεται δίχως να γίνεται δουλιά.

Στα 1886—για να θυμηθούμε λίγο και την ιστορία—ότα μιιά φημερίδα 'Αθηναϊκή, ή «Χρόνος των 'Αθηνών» του κ. Δούνη, είχε σκαώσει για σηκία του πολιτική την 'Εθνοσυνέλευση και ρωτούσε κάθε μέρα στερεούτυπα «'Εχουμε άνάγκη;» εθνικής συνλεύσεως;», άλλοι κορόδευαν τον κ. Δούνη κι άλλοι του λέγανε σοβαρά πως μπορεί νήσουμε μιιά τέτια άνάγκη, μα δεν έχουμε και καιρό να χάνουμε σε άγνοες συζητήσεις.

Είδατε πως σοβαρή δουλιεά έγινε μέσα στα είκοσι τέσσερα (24) χρόνια που πέρασαν από τότε. Φοβούμαστε μήπως ή ίδια σοβαρή δουλιεά γίνει κ' ίσαμε τα 1934.

*

ΚΑΙ ύστερ' απ' όλην αυτά, μαθεύτηκε ξαφνικά την Πέμπτη πως ή Κυβέρνηση μας άφινει χρόνια και πως θα σκηματιστεί άλλη Κυβέρνηση, ύπερσιακή, για να φέρει την 'Εθνοσυνέλευση.

Τό άπείτησε, λένε, τούτο ή Στρ. Σύνδεσμος. 'Αρα ή Στρ. Σύνδεσμος ζει και βασιλεύει, άρα ή επανάσταση ξεκολουθεί, άρα κανείς δεν μπορεί να ξέρει τί θα γεννήσ' ή αύριανή και σε τί νερά θ' άρμενίσουμε.

ΓΚΡΕΜΟΣ

«'Ο λαχταρόπλαστε γερέμ, με τ' άνοιγμένα στήθια
Τά σκοτεινά κι ανήματα και τα κρυφά νερά
Που βράζουνε ανίδωτα στα μυστικά σου βύθια
Σάν λάμιας στοιχειογέννητης άχόρταγη καρδιά,

Ποιά μοίρα σ' έλυπήθηκε και γίνηκε το θάμμα
Μέσα σου ώριο λούλουδο να γεννηθής δειλό;
Κρυφή ποιά μοίρα ταίριασε τρέμο και φως άντάμα,
Κόλαση και χαμόγελο, χαμόγελο γλυκό;

Θά ζήση τάχα να χαρή, τάχα θά μεγαλώση
Νά σου σκορπίση σπλαχνικά και μωρουδιά και φως;
'Η θά το πνίξη ή σκοτεινά, ή τρέμος θά το λυώση
και παγωμένος θά σβυστή στα βάθια σου ή άνθος;..

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ

ΤΑ ΣΑΒΑΤΟΒΡΑΔΑ ΤΟΥ 'ΝΟΥΜΑ,

Τό περασμένο Σαβατόβραδο γιομάτο πάλη, καθώς πάντα, τό γραφείο του «Νουμά». 'Ο συνάδερφος κ. Κουντουράς (Μίλιος Δέσσης) μας διάβασε τό δραματάκι του «'Ο άρρωστος» που τάκουσε με με προσοχή και στο τέλος είπαμε ή καθένας, έτσι πρόχειρα και φιλικά, την κρισιούλα μας. 'Ο κ. Κωστής Παλαμάς, μιλώντας μας για τό δραματάκι που διβήστηκε, πλάτυνε την κουβέντα του και μας μίλησε γενικώτερα για τό δράμα και για τό θέατρο. 'Η κουβέντα του Πωιητή μας είνε μιιά διαλεχτή πνευματική απόλαψη.

Τώρα καρτερούμε τους νέους μας. 'Οποιος έχει τίποτα να μας διαβάσει, ποιήμα, δίσχημα κτλ. άς έρχεται λεύτερα τα Σαβατόβραδα στα γραφεία του «Νουμά» να μας τό διαβάσει. Θά προτείνομε και κάτι άλλο: Οι νέοι που στέλλουνε στο «Νουμά» κάτι για τύπωμα, καλύτερα να μας τό φέρουν οι ίδιοι τα Σαβατόβραδα και να μας τό διαβάσουν. Οι πολλοί πάντα κρίνουν καλύτερα από τον ένανε.

*'Ωστόσο κείνο που πρέπει δικι μας να καλοχωνένομε είναι πως τα «Σαβατόβραδα του Νουμά» δεν έχουν τον τύπο «φιλολογικής διάλεξης» που ά φιλικής συντροφιάς» όπου μπορεί ή καθένας να διαβάσει, να κουβεντιάσει, ακόμα και να χαμουρηθεί—όπως στα παλιά τα χρόνια, πάνου στο γραφείο

και τό πονεμένο γέλιο φάνηκε σαν άλάκκινος λυγμός.

— Σώπα, 'Ορέστη μου, μή λές τέτοια λόγια.. Σώπα..

Πηγαίνανε κάτω από τα δέντρα και του άγκάλιασε τη μέση και του μιλούσε σιγά σιγά. Και περπατούσανε κ' οι δυο κουρασμένοι.

— Βλέπεις, Χρυσούλα, όταν δε κανείς έσο' κατάστηθα την αληθινή ζωή μέσα στο δάσος, στον ήλιο, στα βουνά, δεν μπορεί προά ν' άηθείαση τη ζωή των ανθρώπων και ανθρωπάκων, για τα ταπεινά τους όνειρα και τις φασουλιστικές φιλοδοξίες. Τό να γενείς πλούσιος, ύπουργός, μεγάλος, τό να παθήσεις δυο ώρες ή είκοσι χρόνια πρωτότερα ή ύστερότερα, όλα αυτά, σπουδαιότατα για τους έπιπόλαιους, τί σημασία έχουνε για ένα μέτωπο που έννοει και σκέζεται; Και για αυτό όταν μ' έρωτούν, πότε για εξέτασης; κ' έγώ άποκρίνομαι σοβαρότατος (πως μπορεί πως μπορώ και δε με συνεπαίρνουν ξάφνου τα κλάματα τα κωμικά ή τα σπαραχτικώτατα γέλια μέσα στη μέση του δρόμου!), χαμογελώ με τό τάμ! τάμ! αυτό, που παίζουμε τ' άδεια νταούλια της «πραχτικής» ζωής, θέλοντας να πνίξουν τάχατε τό αιώσιο σιγαλινό μυρολό; της αγιάτρευτης

ψυχής μου..

Κι ή 'Ορέστης χωρίς να τό θέλει, χωρίς να προφτάσει να κρατηθεί, έξέσπασε σε γέλιο τρομαχτικό. 'Η Χρυσούλα φοβισμένη στράφηκε..

— 'Ορέστη! τί έχεις; τί έχεις;
Αυτές τις μέρες ή 'Ορέστης τη φρόδιζε με την άφρημάδα του και τα γέλια του τα ξαφνικά..

— Τί έχεις; τί έχεις, αγάπη μου;
— Τίποτα, Χρυσούλα, τίποτα.. Κάτι θυμήθηκα άστείο.. Θυμάσαι τό στίχο του 'Ερωτόκριτου

«Ποιά στρατά να κρατεί κανείς; και ποιάν όδδ να πάρει;» 'Ε, δεν είναι άστείο; γιατί δε γελάς; Μα είναι άστείο, γιατί δε γελάς;

— Σώπα! σώπα!
(«'Ω! πότε να φτάσομε σπίτι! πότε να φτάσομε σπίτι!»)

Δέ μιλήσανε πιά. Μπήκανε στο βκποράκι και γυρίζανε πίσω..

Μιά για ήρθε και κάθισε άπέναντι της Χρυσούλας. Ζαρωμένη, άγρια, με μουστάκια δισύτρητου έφίθου και με χέρια μαύρα ψημένα στον ήλιο και στις πλύσεις. Κι από τα ξεροδάχτυλα αυτά ή Χρυσούλα έβλεπε δυο όμορφώτατα ρόδα να προβαίνουνε σε κάθε άναπνοή της γριάς τρέμανε, λές και φοβότανε,

σαν δυο παιδάκια, σαν τις δυο άρχνές στα χέρια της γριάς Φροσάρ. 'Η Χρυσούλα τά λυπήθηκε, ή καρδιά της πόνεσε και χαμήλωσε στην 'Ορέστη και τον παρακάλεσε να της τ' άγοράσει..

— Εύχαριστώ, παιδί μου, είπε στον 'Ορέστη ή γριά. Τά θέτε για την άρρωστη; Κ' έδειξε τη Χρυσούλα.

Κι αυτή δεν άκουσε τίποτα. Πήρε χαρούμενη τα ρόδα, τύλιξε τα λίκια τους στο μεταξωτό της μαντηλάκι και χαμήλωσε λίγο τό κεφάλι στη γριά για να την εύχαριστήσει. Κ' ή γριά κωμικότατη έσκυψε τον κορμό της έλο, κρατώντας δυνατά με τα βρώμικα χέρια της τα γόνατά της κι άνοιξε τό στόμα της και φανήκανε τα γούλα της με δυο άπαμεινάκια ακόμα σάπια δόντια και για ν' άποδώσει τό χαιρετισμό της Χρυσούλας, χαμογέλασε (—σπήλιος μαύρος κι ακάθαρτος τό στόμα της με δυο άσπρονκίτρινες πέτρες στην είσοδο).

(—'Ω! πότε να φτάσομε σπίτι! πότε να φτάσομε σπίτι!)

'Ολη τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι ή Χρυσούλα.

της οδοῦ Οικοδόμου, ταχτικά κάθε Σαβατόβραδο, δυὸ φίλοι διαλεχτοί, ὁ Ἀποστολόκης καὶ ὁ Χαβέλας (καλὴ τους ὥρα!) ἐσαγονιαζόντουσαν ἀπὸ τὸ χασμουρητό.

ΕΝΑΣ ΠΑΛΙΟΣ

Ἡ Κοινή Γνώμη

ΤΑ ΜΠΑΚΑΛΟΠΟΥΛΑ

Φίλε «Νουμᾶ»,

Οἱ ἄσπροι δούλοι σηκώσανε προχτές κεφάλι κα' εἶδαμε ὅλοι μας τὸ πιὸ παράξενο καὶ ἀπίστευτο, μιὰ διαδήλωση ἀπὸ πεντακόσια μπακαλόπουλα νὰ περνᾶνε τοὺς δρόμους. Καθένας μπορεῖ νὰ νοιώσῃ τί σημασία ἔχει αὐτὸ γιὰ τὸν τόπο μας, πού ἴσαμε προχτές ἀκούγανε σοσιαλιστὴ καὶ τότε φεύγανε, ὅπως φεύγει ὁ διάβολος τὸ λιβάδι. Μολταῦτα ἕνας νόμος ἀνθρωπίνος ἐρχεται νὰ μᾶς δώσῃ τὸ μεγάλο μάθημα καὶ νὰ κἀνῃ τοὺς λίγους ἀπιστοὺς νὰ πιστέψουνε, πὼς ὁ σοσιαλισμὸς γενιέται ἀπομοναχὸς τοῦ μέσα στὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ, πὼς δὲν εἶναι καμιά ἀρεσση, ὅπως θέλουνε νὰ τήνε πῶνε μερικοί, μὰ τὸ ἴδιο πράμα μὲ τὴ λευτεριά, κατὶ τί, πού χωρὶς αὐτὸ, δὲ θάτανε σωστὸ νὰ δεχόμεστε πὼς ὁ ἄνθρωπος εἶναι σὰ βασιλέας μέσα στοὺς κόσμους. Κι ὁ ἴδιος νόμος ἐρχεται ἀκόμα νὰ πιστομώσῃ καθένα πού μᾶς ξορκίζει νὰ μὴ φωνάζουμε, νὰ μὴ κηρύττουμε τὸ σοσιαλισμὸ στὴν Ἑλλάδα, γιατί λέει ὁ τόπος μας δὲν τὰ σηκώνει τέτοια πράματα καὶ γιατί θαρροῦνε πὼς δὲν εἶναι καὶ ἀνάγκη νὰ γίνεταί τέτοιο κήρυγμα, γιατί κατὰ τὴ γνώμη τοῦ ζήτημα στὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει. Σὰ νᾶναι, καταλάβεις, ὁ σοσιαλισμὸς Κινέζικη κολοκυθιά, πού δὲ φουτράνει κάτου ἀπ' τὸν Ἑλληνικὸ οὐρανὸ καὶ σὰ νὰ μὴν ἔχουμε δῶ πέρα κεφάλαιο τὴ μιὰ μεριά κα' ἐργάτη τὴν ἄλλη. Τί νὰ λένε τῶρα πού βλέπουνε φῶς φανᾶρι πὼς πέσαν' ὄξω; Μόλις ψηφίστηκε ἡ Κυριακὴ ἀργία καὶ ὁ νόμος ἔδωκε τὸ δικαίωμα στὰ μπακαλόπουλα νὰ βγαίνουν τρεῖς ὥρες τὴ βδομάδα νὰ πάρουν ἀγέρα, οἱ μπακαλόπαιδες σηκωθήκανε στὸ ποδᾶρι καὶ ἄν εἴτανε τοῦ χεριοῦ τους θὰν τὸν χαλούσανε τὸ νόμο. Τοὺς πείραξε, βλέπετε, στὰ νεῦρα, τοὺς πείραξε στὴν κοιλιά, πῶναι θωρακισμένη μὲ τέσσερα δάχτυλα ξίγκι, νὰ βλέπουνε τοὺς δούλους τους, πού τοὺς εἶχανε σκλάβους ὡς τὰ τῶρα, νὰ βγαίνουνε κάθε Κυριακὴ, σὰν καὶ αὐτοὺς, λιγάκι πε-

ρίπατο. Ὡς τὰ τῶρα τοὺς εἶχανε 365 μέρες καὶ ἄλλες τόσες νύχτες νὰ δουλεύουνε σὰ σκυλιὰ γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί, νὰ δουλεύουνε γιὰ νὰ φτεῖνουνε τὰ φεντικά τους σπιτικά καὶ λεφτὰ καὶ πιάννουνε γιὰ τίς θυγατέρες τους καὶ πούφις γιὰ τίς γυναῖκες τους. Μολταῦτα δὲν μποροῦνε νὰ βραστάξουνε πὼς τὰ παιδιὰ αὐτὰ θὰ παίρνουνε λίγες ὥρες τὴ βδομάδα ἀγέρα, καὶ στενοχωριοῦνται χωρὶς νὰ ζημιῶνται καὶ θὰ σκάσῃνε. Μπακαλόπαιδες! Γιατί στενοχωριοῦνται σὰ δὲ ζημιῶνται; Γιατί τὸ κεφάλαιο τὸ ἄτιμο, καθὼς στέκει καὶ πολιτεύεται σήμερ, θαρρεῖ πὼς κρατᾶει τὸν πάπα 'πὸ τὰ γένεια καὶ θέλει πάντα τὸν ἐργάτη νὰ τοῦ κάνει τεμενάδες. Καὶ ξέρετε τί κάνουνε οἱ μπακαλόπαιδες; Φροντίζουνε νὰ χαλκώσουνε τὸ νόμο καὶ κλειδώνουνε τὰ μέσα παιδιὰ μέσα στὰ μπακαλόπαιδες τὴν Κυριακὴ, γιὰ νὰ μὴ διαφταροῦνε, λέει! Πάρτε το σῆς τῶρα καὶ κοπανίστε μας πὼς φροντίζουνε γιὰ τὴν ἡθικὴ τοῦς. Ὡσαὶ θάτανε μὰ τὴν ἀλήθεια νὰ πιστέψουμε πὼς ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά τοὺς θέλουνε σκλάβους; καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη τοὺς δίνουνε μαθήματα ἡθικά. Λίγο ἀκόμα θὰ γράψουνε καὶ χρηστομάθειες: «Ἡ ἀργία μὴτηρ πάσης κακί εἰς...καὶ τὴν κακί τοῦς μέρα».

Ἄς λένε λοιπὸν καμπόσοι πὼς δὲν εἶναι ζήτημα στὴν Ἑλλάδα εἶναι καὶ πράσινα. Καὶ μάλιστα τὰ μπακαλόπουλα τοὺς μαθίνουμε καὶ τὸ ἄλλο. Πὼς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κἀνῃ στὸν ἄλλον μαθηματὰ σοσιαλισμοῦ. Ἀπὸ ἑπτὰ χρονῶνε πουλούσανε σαρδέλλες καὶ ρέγκες, κλεισμένοι στὰ ὑπόγεια καὶ στὶς σοφίτες καὶ δὲν ἀκούσανε τέτοιες κουβέντες, μὰ οὔτε καὶ φημερίδες διαβάσανε ποτὲς τους. Μὰ τὴν ὥρα πού ἡ πολιτεία ἤρθε καὶ τοὺς ἔσπασε τίς ἀλυσίδες τῆς σκλαβιάς, εὐτὺς σκηρπίσανε στοὺς δρόμους καὶ φωνάζανε τὸ δικίον τους.

Ὁ σοσιαλισμὸς δὲν εἶναι ἀρεσση. Εἶναι ἡ ἀληθινὴ θρησκεία τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ Ἑυρωπαϊοῦ καὶ τοῦ Κινέζου, τοῦ Ἀσιατικοῦ καὶ τοῦ Ρούτου, τοῦ Ἀμερικάνου καὶ τοῦ Ἰντοῦ, καὶ περισσότερο ἀπ' ὅλους τοῦ Ἑλληνα.

Ἀθήνα, 11 Γενάρη 1910.

ΓΕΩΡΓ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΓΛΑΚΗΣ

ΤΙ ΘΑ ΠΗ «ΑΓΝΩΩ»;

Φίλε «Νουμᾶ»,

Παλιὰ δουλιὰ τῆς γλώσσας καὶ οὔτε πού χρειάζονται κουβέντες, μιὰ πού εἶναι βασίλισσα, μ' ὅλο

πού πολλοὶ στενοκέφαλοι κάνουνε πὼς δὲν καταλαβαίνουνε τὴ γλώσσα «τοῦ Ψυχάρη καὶ τοῦ Νουμᾶ», καθὼς λένε τὴ γλώσσα μας τὴ ζωντανὴ καὶ τὴν ἀκέρια· ἔτσι ὅμως γιὰ νὰ γελάστε θὰ σᾶ: γράψω μιὰ κουβεντούλα, ἔν, βέβαια, τ' ἀρέσει καὶ τοῦ Νουμᾶ, καὶ τὴ δημοσιέψῃ σὲ μιὰ γωνίτσα του, γιὰ νὰ γελάστε, μὰ καὶ γιὰ νὰ ἐκδικηθῶ καὶ καμπόσους καὶ πρῶτα τὸν πατέρα μου, πού τὸ πήρανε γιὰ λῦσο νὰ μοῦ μπαίνουνε στὴ μύτη γιατί ἀκολουθᾶω, λέει, ἀποπίσω τοὺς μαλλιαροὺς, χωρὶς νὰ καταλαβαίνουνε πὼς μ' αὐτὸ τ' ὄνομα πού μοῦ δίνουνε, μὲ κάνουνε περὶφραση, ἀπὸ μαλλιαροὶ εἶναι ὁ Ψυχάρης, ὁ Πάλλης, ὁ Παλαμάς, ὁ Νουμᾶς καὶ τόσοι ἄλλοι.

Χτες ὁ ἀδερφίς μου πού εἶναι μνηστήρ τοῦ δημοτικοῦ σχολειοῦ, μπύζατος μπύζατος ἤρθε ἀπὸ τὸ σχολεῖο κα' ἔκατσε χωρὶς νὰ μιλήσῃ.

— Ἐ! κατὶ σκεφτικός, Γιώργο, τί τρέχει;

Χωρὶς νὰ μοῦ πῇ τίποτε, γύρισε στὸν πατέρα πουργραφε καὶ τὸν ἐρώτησε, μὲ τὴν κατσουλίστικη φωνούλα του:

— Τί θὰ πῇ, μπακαλόπαιδες; Ἐνὰ παιδί δὲν τὸ ἤξερε κα' ἐκόντεψε νὰ τὸ βραδέτῃ ὁ δάσκαλος· ἐγὼ τ' ἀκούσα, ἀλλὰ δὲν τὸ θυμάμαι πὲς μου το, νὰν τὸ γράψω, σὰν μ' ἐρωτήσῃ νὰν τοῦ τὸ εἰπῶ.

Δὲ χρειάζοντανε καὶ περτότερα γιὰ νὰ σκασω ἀπὸ τὰ γέλια καὶ γιὰ νὰ ἐκδικηθῶ τὸν πατέρα μου.

— Νᾶ, Γιώργο, τί νὰ πῇ; ἄν σ' ἐρωτήσῃ κα' ἐσένα ὁ δάσκαλος τί θὰ πῇ ἀγνώω, νὰν τοῦ πῇ, θὰ πῇ ὅτι δὲν ξέρεις τί κάνουνε καὶ τί δασκαλεύεις καὶ μᾶς βυζαίνεις μὲ γάλα πού δὲ μᾶς θρέφει, ἀλλὰ μᾶς ἀρμέγει ἄδικα τὸ μυκλὸ καὶ τὸ λιγοστεύει.

Αὐτὸ ἔφτανε γιὰ νὰ πάρῃ φωτιὰ ὁ πατέρας μου καὶ νὰ κάνουνε ἕναν ἀπὸ τοὺς καθημερινούς μας καυγαδάκος κα' ἔχουμε τυχερὰ τέτοιους καυγαδάκος, φτάνει νὰ τοὺς διαβάσω κανένα τραγουδάκι μου, γιὰ νὰ μοῦ φωνάξῃ πὼς δὲν καταλαβαίνει τίποτε ἀπὸ τὴ γλώσσα πού φτιάσανε καὶ μᾶς μαθαίνουνε κα' ἐμᾶς καὶ πὼς δὲν τὴν καταλαβαίνει. Ἐδῶ εἶναι πού μὲ πιάνουνε τὰ νεῦρα μου κα' ἐμένα· μὰ τί ὀργή, δὲ γεννηθήκανε στὴν Ἑλλάδα καμπόσοι ἄνθρωποι, πού, σὰν τὸν πατέρα μου, δὲν καταλαβαίνουνε τὴ γλώσσα πού φτιάσανε; Ἀλλὰ τῶρα βλέπω πὼς δὲ φταίνε αὐτοί, μὰ τὰ σχολεῖα καὶ οἱ δασκάλοι πού τοὺς βυζαίνουν μὲ τὸ ρογοθύζι, τὸ δασκαλικὸ τους λεξικό, καὶ τοὺς κάνουνε μαλλιά κουβάρια τὸ μυ-

λοῦνε φουρισμένα.

Τινάχτηκε ἀπάνω ἡ Χρυσούλα, ἡ μεγάλη τῆς μενεξεδένια νυχτικὴ μὲ τίς φαριδιές ταντελες ἔπεσε γρήγορα καὶ σκέπασε τὰ πόδια τῆς τ' ἀδυνατισμένα, τὰ χλωμά, τὰ τρεμάμενα.

Γλίστρησε κάτω κα' ἔκκεσε ἓνα βήμα ἀπάνω στὸ πάτημα τοῦ κρεβατιοῦ, τὸ κεφάλι τῆς γύριζε ζαλισμένο, ὅλα γύρω τῆς χορεύανε, ἔκκεσε καὶ ἄλλο βήμα καὶ σκόνταψε ἀπὸ τὸ χαλὶ καὶ ἀπὸ τριγὰ νὰ πέσει. Στάθηκε. Ἐπειτα πάλι ἔκκεσε ἀγέλια, ἀγάλια, νὰ σέρνεται πρὸς τὸ μεγάλο καθρέφτη, χωρὶς νὰ ξέρει γιὰτί. Ἐβλεπε τὰ μαλλιά τῆς καὶ ἄρχισε νὰ ξεκουμπώνει τὴ ρόμπα τῆς, τὰ χέρια τῆς εἶσανε κουρκαμένα, πινούσανε στὸ μέρος τοῦ σφυγμοῦ καὶ σ' ἀκροδάχτυλα. Εἶχαν ἐξαντληθῆ καὶ σωρεῖστανε ἀπάνω στὴν πολυθρόνα, μπροστὰ στὸν καθρέφτη. Δὲν μποροῦσε νὰ κερφεῖ τίποτε, τίποτα. Ἐλεγε μόνο χωρὶς νὰ νοιώθῃ τί λέει:

— Θέ μου! Θέ μου!

Μιὰ στιγμή, σὰ νὰ θυμήθηκε, σηκώθηκε καὶ βιστικὴ σὰ νὰ φοβότανε μὴν τὴν ἀρῆσει ἡ δύναμη τῆς, πέταξε κάτω τὴ ρόμπα κα' ὑψώθηκε μπροστὰ στὸν καθρέφτη γυμνὸ τὸ σῶμα τῆς ὅλο. Μαρκμμένο, ἀδύναμο, σπασμένο.

Μιὰ δύσπνοια ἐμπόδιζε τὴν ἀναπνοὴ τῆς νὰ βγεῖ καὶ πάντα μιὰ σουβλιὰ τρυπούσε τὸ πλευρὸ τῆς. Ὀληνύχτα κοντὰ τῆς ὁ Ὀρέστης δὲν κοιμήθηκε. Κι ὅταν τὸ πρωῖ, ἔφερε τὸ γιαντὸ καὶ τήνε στηθασκόπησε, τότε κύταξε ἀνήσυχος ὁ Ὀρέστης, μὰ δὲν εἶπε τίποτα—διάταξε μόνο νὰ παίρνει γάλα κα' ἔγραψε μιὰ συνταγή.

Ἡ Χρυσούλα ξαπλωμένη στὸ κρεβάτι μὲ τὸ κεφάλι ἀνσηκωμένο, τινάζονταν ἀπὸ τὸν πυρετό. Τὰ μάτια τῆς γυαλιζάνε, τὸ ἀριστερὸ τῆς μάγουλο εἶτανε κατακόκκινο κα' ἔκαιε, κα' ἡ ἀναπνοὴ τῆς δύσκολη, συχνή, διακοφτότανη ἀπὸ καρδιοσφάχτη βήχα, στεγνὸ, χωρὶς καθόλου σάλιο. Ὅλο τῆς τὸ σῶμα ἔκαιε κατάξερο καὶ διψασμένο.

— Θέ μου! τί μαρτύριο! τί μαρτύριο!

Τὸ βράδι ἐκείνης τῆς μέρας, κατὰ τίς ἔξη, ἐνοίωσε ἡ Χρυσούλα πὼς μπαίνει στὸ θάνατο. Ἐμπαινε στὸ θάνατο, ὅπως μπαίνουμε στὰ μεγάλα δάση, τὴ νύχτα, κα' εἴμαστε μόνοι καὶ δὲν ἔχει φεγγάρι. Μαζεύτηκε στὴν ἀκρὴ τοῦ κρεβατιοῦ, σὰ νὰ θέλε κενεὶς νὰ τὴν ἀρπάσει, κα' ἔτρεμε. Πνιγότανε. Καὶ

ρήχτηκε πάλι μπροστὰ καὶ ἀνοῖξε τίς κουρτίνες καὶ κύταξε ἀπέναντί τῆς τὸ παράθυρο, λές κα' ἤθελε νὰ πηδήσει, νὰ τοῦ ξεφύγει, νὰ μὴν τὴν προφτάσει. Τὰ γόνατά τῆς λύσανε, ἀνήμπορα. Καὶ τὰ μάτια τῆς μεγλωμένα ἀπὸ τὸν τρόμο κυτάνε ἀκίνητα.

— Ἄ! στὸ κρεβάτι θὰ μὲ προφτάσει! Στὸ κρεβάτι!

Ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὸ παράθυρο φινότανε γαλάζιος κα' ἤσυχος—τὸ δεῖλι ἔσταζε ἀπὸ τίς στέγες τῶν ἀπέναντι σπιτιῶν καὶ χυνότανε σὰ χρυσάφι ἀναλυτὸ κα' ἔγλυψε τοὺς μεγάλους τοίχους καὶ τὰ πιὸ πρόστυχα τζάμια τῶν σπιτιῶν στραφταλλίζανε σὰ μπριλάντια πελώρια.

Ταρχυμένη ἡ Χρυσούλα κρατιούνταν ἀπὸ τὰ σίδερα τοῦ κρεβατιοῦ καὶ ἄπλωνε τὸ λαιμὸ τῆς καὶ τὸ κορμὶ τῆς καὶ κύταζε.

— Πόσο εἶναι ὄμορφο! Πόσο εἶναι ὄμορφο!

Κ' εὐτὺς θυμήθηκε. Ἐνας σπασμὸς ἔσεισε τὸ κορμὶ τῆς.

— Νὰ πεθάνει! Αὐτὴ νὰ πεθάνει!

Τὰ χέρια τῆς, οἱ ἀρμὸι τῆς, τὰ νεῦρα τῆς, ὅλα παρκαλύσανε καὶ τρέμανε. Ἐτσι θὰ τρέμουνε καὶ τὰ φύλλα τῆς λεύκας σὰ θυμηθῶνε ξάφνου τὸ ἀστροπελέκι καὶ σιμώνουνε τὸ ἓνα στὸ ἄλλο καὶ μι-

λάκι τους τὸ ἀμεγάλωτο κι ἀφοῦ μεγαλώσουνε τίς πολύτερες φορές δὲν τοὺς τὸ γυρίζουνε ἑκατομμύρια ἀλήθειες, Ψυχάρηδες, Παλακμάδες, Πάλληδες καὶ τὰ ρέστα. Δὲν τὴν καταλαβαίνουνε, λένε, τὴ γλώσσα τους τὴ φυσική, πού τοὺς τὴ φτιασιδώνουνε τὰ σκολεῖα καὶ χάνουνε καιρὸ πολύτιμο, πού δὲν ξαναγυρίζει, γιὰ νὰ καταλάβουνε τί θὰ πῆ ἀγνωῶ - λέξη πού δὲν εἶναι καὶ τόσο κουρεμένη, φανταστεῖτε γιὰ τίς πιὸ κουρεμένες κι ἀμυχλιαρές (γράφει ἀμυαλές) πῶς χρειάζεται.

Ἄλλὰ σίμπως τὴν παρατρένην τὴν κουβέντα καὶ θὰ κουραστήκατε.

Ἀθήνα.

ΛΙΑΙΚΑ ΑΘ. ΜΠΕΤΣΙΚΑ

Ο.ΤΙ ΕΒΛΕΤΕ

— Ὁ «Κριτικὸς τοῦ Νουμά» μᾶς ἔγραψε πὼς εἰτοιμάζει μιὰ κριτικὴ μελέτη γιὰ τὰ καινούρια «Ρέδα καὶ Μήλα» (τόμος Β', μέρος Β') καὶ θὰ μᾶς τὴ στείλει τὸν ἄλλο μῆνα.

— Στὸ «Λαὸ» τῆς Σμύρνης (ἔκτακτον φύλλον τῆς πρώτης τοῦ ἔτους 1910) ὁ συνεργάτης μᾶς κ. Κ. Χατζόπουλος (Πέτρος Βασιλικὸς) δημοσιεύει μὲ τὸν τίτλο «Μιά ματιὰ στὸ 1909» σύντομη κριτικὴ ἐπιθεώρηση τῆς φιλολογικῆς παραγωγῆς τῆς παρασμένης χρονιάς.

— Μᾶς στάλθηκε ἀπὸ τὸ Βόλο ἕνα βιβλιαράκι μὲ τίτλον «Ὁ τίτλος τοῦ «Κιστόφυλλο» καὶ ποιητῆς ὁ κ. Ἄγγελος Ἡλιόπουλος. Τὸ διαβάσαμε τὸ βιβλιαράκι μ' εὐχαρίστηση καὶ τὴν ἐντύπωσή μας θὰ τὴν ποῦμε σὲ κατοπινὸ φύλλον τοῦ «Νουμά».

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κκ. R. Park, στὸ Λίβερπουλ καὶ M. Ζαβ. στὴν Κέρκυρα. Λάβετε τὴ συνδρομὴ τοῦ 310 καὶ ἀς εὐχαριστοῦμε.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀνλοποιεῖ ὅτι

κατ' ἀπόφασιν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου συγκαλεῖται τὴν 3)16 Φεβρουαρίου 1910 ἐν τῷ Καταστήματι τῆς Τραπεζῆς ἡ ἔτησίαι τακτικὴ Συνέλευσις τῶν μετόχων εἰς τὴν παρεκαλοῦνται νὰ παρευρεθῶσιν οἱ

τὰ λόγια αὐτὰ καὶ τ' ἀργουροῦσε ἡ ψυχὴ τῆς Χρυσούλας, - εἶται κάνει καὶ τὸ χῶμα τὸ διψασμένο τῆς γλάστρας ὅταν πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἡ δροσούλα.

(— ὦ! νὰ ζήτω, νὰ μαζευτῶ στὰ γόνατά σου, νὰ γλυστήρω κάτω στὰ πόδια σου, νὰ μὴν κουνῶ, νὰ μὴ σαλεύω, νὰ σὲ κυτᾶζω μόνο καὶ νὰ φιλῶ τίς χούφτες τῶν χειρῶν σου, Ὁρέστη μου! Ὁρέστη μου! βοήθησέ με καὶ μὴ μ' ἀφήτεις ἀνυπεράσπιστη! Πεθαίνω!)

Ἔπιανε τὰ χέρια του καὶ τᾶβαζε ἀπάνω στὸ μέτωπό της κι ἀποκοιμότανε.

VI

Ἔιτανε ἕνα καρδί μετὰ, τρικάρτο, κ' εἴσανε φουσκωμένα τὰ πανιά του καὶ κατάλευκα καὶ στὴν ἀφρογεννήτρα πλώρη μιὰ γοργόνα ξύλινη ἀποκρεμότανε καὶ καμάρωνε τὴν ὁμορφιά της στὸ γιὰλὸ καὶ τὰ βυζᾶ της τὰ πλέρια καὶ σφιχτὰ ἀλαφροσκαμμένα εἴσανε ἀπὸ τὴν ἀρμύρα τῆς θάλασσας.

Στὴν πλώρη στεκότανε κ' ἡ Χρυσούλα κ' ἡ καρδιά της εἶχε κι αὐτὴ ἀπλωμένα τὰ πανιά της κι ἀρμένιζε. Κάποια θαλασσοπούλια ἀρμυροφτέ-

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΡΑΧΜΑΙ 1,000,000 ΚΕΡΑΗ

Καθ' ἐκάστην κλήρωσιν ἐκδίδονται 100,000 γραμμάτια ἀξίας . . . 400,000 παρέχοντα κέρδη εἰς 2,290 γραμμάτια ἀξίας δραχ. 200,000. Διὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 28 Φεβρουαρίου 1910 ἐξεδόθησαν ὑπ' αὐξῶντα ἀριθμ. 1 25,000 ἈΚΕΡΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς ἀκέραιον τὸ κέρδος τιμώμενα ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ καὶ ὑπ' αὐξῶντα 25,001, 100,000. ΤΕΤΑΡΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΥ τιμώμενα ΜΙΑΣ ΔΡΑΧΜΗΣ καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Κέρδη ἐκάστης κληρώσεως

1	ἔξ	80,000	80,000
1	ἔξ	20,000	20,002
2	ἀπὸ	2,500	5,000
6	ἀπὸ	1,000	6,000
15	ἀπὸ	400	6,000
25	ἀπὸ	200	5,000
1950	ἀπὸ	40	78,000
2000			200,000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενήσεται τῇ 28 Φεβρουαρίου (13 Μαρτίου), 1919, ἡ δευτέρα τῇ 25 Ἀπριλίου (3 Μαΐου) 1910, ἡ τρίτη τῇ 27 Ἰουνίου (10 Ἰουλίου) 1910, ἡ τετάρτη τῇ 31 Ὀκτωβρίου (31 Ἰανουαρίου 1911).

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ, Ἰπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Διευθύνων τμηματάρχης

Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ

κατὰ τὸν ἀριθμὸν 47 τοῦ Καταστατικοῦ δικαιοῦμενοι νὰ μετασχωσιν αὐτῆς κ. κ. μέτοχοι καὶ οἱ εἰδικοί τούτων ἀντιπρόσωποι.

Οἱ κάτοχοι ἀνώνμων μετοχῶν θέλοντες νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν τακτικὴν ταύτην συνέλευσιν, ὀφείλουσι κατὰ τὸ ἰδίαιον α' τοῦ ἀρθροῦ 51 τοῦ Καταστατικοῦ δεκαπέντε ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἐναρξέως τῶν συνεδριάσεων νὰ καταθέσωσι ἐπὶ ἀποδείξει τοῦς τίτλους αὐτῶν ἐντὸς μὲν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Κεντρικὸν τῆς Τραπεζῆς Κατάστημα, ἢ τὰ Ὑποκαταστήματα αὐτῆς, ἐκτὸς δὲ τῆς Ἑλλάδος παρὰ τοῖς ἐκεῖ ἀνταποκριταῖς της, ἦτοι:

Ἐν Παρισίαις πρὸς τοὺς κ. κ. de Rothschild freres.

Ἐν Βερολίῳ παρὰ τῆ Nationalbank fur Dentsihland.

Ἐν Βιέννῃ παρὰ τῆ Wiener Bank Verein.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῆ κ. Α. Ζαρίφη.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, Σμύρνη, Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καίρῳ παρὰ τῆ Τραπεζῆς Ἀνατολῆς.

Ἐν Κρήτῃ παρὰ τοῖς Καταστήμασι τῆς Τραπεζῆς Κρήτης.

Ἀθήνησι, 1 Ἰανουαρίου 1910.

Ὁ Διοικητῆς

Σ. Στρογγίτης

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Συμμόνωσ τῶ ἀρθρῶ 42 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Λαϊκῆς Τραπεζῆς, καλοῦνται οἱ κ. κ. μέτοχοι εἰς ἑτησίαν τακτικὴν συνέλευσιν τὴν 12 Φεβρουαρίου ἔ. ἔ. ἡμέραν Περσικεὺν καὶ ὥρα 5 μ. μ. ἐν τῷ Καταστήματι αὐτῆς.

Αἱ μετοχαὶ δέον νὰ κατατεθῶσι δώδεκα ἡμέρας πρὸ τῆς Συνελεύσεως παρὰ τῆ Λαϊκῆς Τραπεζῆς, εἴτε παρ' ὀποιαδήποτε ἑτέρας ἀνεγνωρισμένη Τραπεζῆς ἐν Ἀθήναις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰανουαρίου 1910.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου

Κ. Θ. Κυριακὸς

ἀρπάζουν ἀπὸ τὰ μαλλιά τους ὄμορφους ναύτες καὶ τοὺς νιούς τοὺς ψαράδες καὶ τοὺς δύστυχους ἐρωτοδοξεμένους πού γυρνῶν ἀφαιρεμένοι στ' ἀκρογιαλῆ.

Θέ μου! πότε νὰ φτάσω στὴν Πατρίδα! Πότε νὰ φτάσω στὴν Πατρίδα!

Τὸ κορμί της ἀναπνέουσε ζεστὸ καὶ γλυκὸ καὶ ρουρούτε τὸν ἥλιον. Ἐναν ἥλιον λεβέντη καὶ νέο καὶ δυνατό πού σφιγγεῖ στὴν ἀγκυλιὰ του τὴ Γῆς καὶ τὴν κάνει νὰ τρίζει.

— Πότε νὰ φτάσω στὴν Πατρίδα!

Ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ἡ Χρυσούλα κ' ἡ καρδιά της πασίχαρη κλωτσούσε δυνατὰ, σὰν πουλὶ πού φρεσκοπᾶ καὶ θελεῖ νὰ ξεσκλαβωθεῖ καὶ νὰ πετάξει κι αὐτὸ μαζί μὲ τοὺς γλάρους, πού φωνάζουνε μπροστά της καὶ τὴν κλωθνε.

— ὦ! γιατί ἂν ὑπόφερα, ἂν ἐκλιψα, ἂν ἀρρώτησα, ἂν καταράστηκα τὴ ζωὴ κι ἀπλωσα τὰ χέρια στὸ μαῦρο κι ἀρχαγιασμένο Χρῶ—εἴτανε γιατί εἴμου α μακριά σου, ὦ Πανάγια Ἑλλάδα! ὦ! γαλανὰ ἀκρογιαλῆ καὶ νύχτες μενεξεδένιες καὶ φεγγαροστάλαχτες ἐλιές καὶ βουνὰ γαλαζοαμάτα.

ὦ! Πατρίδα μου! Πατρίδα μου!

Ἡ καρδιά της ξεχειλοῦσε κ' ἐπνιγε τὸ λικμὸ τῆς.

— Νά, οἱ ποδιές τῶν βουνῶν μας πού ἀρχίζουνε κι ἀπλώνονται στὸ οὐρανοθάλασσο μὲ τὰ λευκὰ χωριά τὰ κεντημένα ἀπάνω τους, νά, τὰ θαλασσοπούλια μας πού τρέχουνε νὰ μᾶς πρωτοχαιρετίσουνε, νά, τὸ ἀνάσασμα τὸ μεσοκοιμημένο, πού μᾶς στέλνουνε τὰ καλοήκιστα περιβόλια, μὲ τοὺς χρυσοὺς μελιζύμωτους καρπούς πού ἀρμαζοῦνε καὶ κοκκινίζουνε καὶ λιώνουν σὰ φιλὶ ἀπάνω στὸ στόμα! Πῶς ὑψώνει ἡ θάλασσα τὰ στήθια της ὅσο μπορεῖ πῶς ἀψηλὰ γιὰ νὰ τὰ φιλήσει ὁ ἥλιος!

(Ἀκολουθεῖ)